

PROJECT MUSE®

Father of Persian Verse

Tabatabai, Sassan

Published by Leiden University Press

Tabatabai, Sassan.

Father of Persian Verse: Rudaki and his Poetry.

first ed. Leiden University Press, 0.

Project MUSE.muse.jhu.edu/book/46350.

➔ For additional information about this book

<https://muse.jhu.edu/book/46350>

Access provided at 28 Mar 2020 11:13 GMT with no institutional affiliation

This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.

Rubā'iyāt*I*

Her hair, down, is a long dark night;
Parted: a pair of open claws.
Disentangled braids, through each twist and turn
Cast wave upon wave of Tarāzian musk.

II

Day raises its banner in your name.
The crescent moon is like your cup.
Destiny imitates your strong will.
Your charity is daily bread for all.

III

No one seeks me out but misfortune.
Only my fever asks about my health.
If I'm on the brink of death, no one spares
A drop of water, except my eyes.

IV

She came to me. Who? The beloved. When? At dawn.
Afraid of whom? The guardian. Who is that? Her father.
I gave her two kisses. Where? On her moist lips.
Lips? No. What, then? Carnelian. How was it? Like sugar.

زلفش بکشی شب دراز اندازد
 ور بگشایی چنگل باز اندازد
 ور پیچ و خمش ز يك دگر بگشایند
 دامن دامن مشک طراز اندازد

چون روز علم زند به نامت ماند
 چون يك شبه شد ماه به جامت ماند
 تقدیر به عزم تیز گامت ماند
 روزی به عطا دادن عامت ماند

جز حادثه هرگز طلیم کس نکند
 يك پرسش گرم جز تبم کس نکند
 ورجان به لب آیدم، به جز مردم چشم
 يك قطره آب بر لبم کس نکند

آمد بر من، که؟ یار، کی؟ وقت سحر
 ترسنده ز که؟ ز خصم، خصمش که؟ پدر
 دادمش دو بوسه، بر کجا؟ بر لب تر
 لب بُد؟ نه، چه بُد؟ عقیق، چون بُد؟ چو شکر

V

Greedy one, don't seek fruit in this orchard,
 This two-door garden is full of willows.⁵⁴
 Don't rest idle, the Gardener is behind you.⁵⁵
 Be still like the dirt, and pass like the wind.

VI

When you find me dead, my lips apart,
 A shell empty of life, worn out by want,
 Sit by my bedside and say, with charm:
 "It is I who killed you, I regret it now."

VII

People aren't required to be generous and kind,
 But they are required to be thankful for grace.
 My lord bestows much that isn't required of him.
 How can I neglect what is required of me?

VIII

I eagerly place your letter before me.
 Teardrops pattern the Pleiades on my shirt.
 Replying, when I take pen in hand,
 I want to fold my heart in the letter.

---

⁵⁴ The two-door garden emphasizes the transience of life.

⁵⁵ The Gardener is the Angel of Death.

هان تشنه جگر، مجوی زین باغ ثمر
 بیدستانی است این ریاض بدو در
 بیهوده ممان، که باغبانت به قفاست
 چون خاک نشستہ گیر و چون باد گذر

چون کشته ببینی ام دو لب گشته فراز
 از جان تهی این قالب فرسوده به آز
 بر بالینم نشین و می‌گوی بناز
 کای من تو بکشته و پشیمان شده باز

واجب نبود به کس بر افضال و کرم
 واجب باشد هر آینه شکر نعم
 تقصیر نکرد خواجه در نا واجب
 من در واجب چگونه تقصیر کنم

در پیش خود آن نامه چو بلکامه نهم
 پروین ز سرشک دیده بر جامه نهم
 بر پاسخ تو چو دست بر خامه نهم
 خواهم که دل اندر شکن نامه نهم

IX

We've spread our rug in sorrow's house,
Shed tears. Ours is a heart on fire.
We've endured the world's tyrannies,
We, playthings of evil days.

X

As with Rudaki, love has made me tired of life.
Tears of blood have turned my lashes to coral.
I fear the pain of separation. I burn
With jealousy, like those who live in hell.

XI

She sold a tryst for a heart, a fair price.
She sells a kiss for a soul, and it's cheap.
It's true, when this beauty is the merchant,
She sells trysts for hearts, kisses for souls.

XII

You've stolen color and scent from the rose:
Color for your cheeks, scent for your hair.
The stream turns rose-colored when you wash your face.
The street smells of musk when you let down your hair.

در منزل غم فگنده مفرش ماییم
 وز آب دو چشم دل پر آتش ماییم
 عالم چو ستم کند ستمکش ماییم
 دست خوش روزگار ناخوش ماییم

در عشق چو رودکی شدم سیر از جان
 از گریهء خونین مزه‌ام شد مرجان
 القصه که از بیم عراب هجران
 در آتش رشکم دگر از دوزخیان

دیدار به دل فروخت، نفروخت گران
 بوسه به روان فروشد و هست ارزان
 آری، که چو آن ماه بود بازرگان
 دیدار به دل فروشد و بوسه به جان

ای از گل سرخ رنگ بر بوده و بو
 رنگ از پی رخ ربوده بو از پی مو
 گل رنگ شود، چو روی شویی همه جو
 مشکین گردد چو مو فشانی همه کو

XIII

Fate felt no remorse when killing you,
No soft heart for your elegance and youth.
I am amazed at the Taker, shameless
Before such beauty, stealing your life.

XIV

Each agate of sorrow you draw from my eyes, pierces
My cheek, opening a thousand roses of secrets.⁵⁶
Secrets my heart had kept hidden from my soul,
In rapture's language, are revealed by my tears.

---

⁵⁶ Agate, because of its dark red color symbolizes tears of blood, tears of sorrow.
Agate boring into the face can be read as tears rolling down the cheeks.

تقدیر که بر کشتنت آزرم نداشت
بر حسن و جوانیت دل نرم نداشت
اندر عجبم ز جان ستان کز چو تویی
جان بستند و از جمال تو شرم نداشت

چشم ز غمت به هر عقیقی که بسفت
بر چهره هزار گل ز رازم بشکفت
رازی که دلم ز جان همی داشت نهفت
اشکم به زبان حال با خلق بگفت

